

Súd: Správny súd v Bratislave
Spisová značka: BA-8Sa/36/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1022200694
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 12. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Michaláč
ECLI: ECLI:SK:SpSBA:2025:1022200694.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

BA-8Sa/36/2022

Správny súd v Bratislave v konaní pred sudcom JUDr. Markom Michaláčom v právnej veci žalobcu: prokurátor Krajskej prokuratúry v Bratislave, so sídlom Vajnorská 47, Bratislava, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom ul. 29. augusta č. 8-10, Bratislava, za účasti: A. B. C., bytom C. XXXX/XX, XXX XX D., o správnej žalobe v sociálnych veciach o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. XXXXX-X/XXXX-XX zo dňa 20. novembra 2018, takto

rozhodol:

BA-8Sa/36/2022

I. Správny súd v Bratislave rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie č. XXXXX-X/XXXX-XX zo dňa 20. novembra 2018 z r u š u j e a v e c j e j v r a c i a n a ďalšie konanie.

II. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

BA-8Sa/36/2022

I. Priebeh administratívneho konania a dôvody preskúmaného rozhodnutia

1. Prvostupňovým rozhodnutím č. XXX-XXXXXXXXXX-XXXX/XX zo dňa 09. apríla 2018, Sociálna poisťovňa, pobočka Trnava (ďalej aj ako „prvostupňový orgán“) podľa § 178 ods. 1 písm. a zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej aj ako „zákon č. 461/2003 Z. z.“) predpísala A. B. C. (ďalej len „ďalší účastník“) za obdobie marec 2009, apríl 2009, máj 2009 jún 2009, júl 2009, august 2009, september 2009, október 2009, november 2009, december 2009, január 2010, február 2010, marec 2010, apríl 2010, maj 2010, jún 2010, júl 2010, august 2010 september 2010, október 2010. november 2010, december 2010 penále v sume 4.746,85 eur vypočítané z dlžnej sumy poistného na nemocenské poistenie poistného na starobné poistenie a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie), poistného na invalidne poistenie, poistného do rezervného fondu solidarity (ďalej len „poistné a príspevky“), vo výške 0,05 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania odo dňa splatnosti poistného a príspevkov do dňa, keď bola dlžná suma poukázaná na účet Sociálnej poisťovne v štátnej pokladnici, do dňa začatia kontroly. Neoddeliteľnou súčasťou prvostupňového rozhodnutia je príloha.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil prvostupňový orgán tým, že ďalší účastník, ako samostatne zárobkovo činná osoba povinná odvádzať poistné a príspevky, poistné a príspevky neodviedol včas za mesiac marec 2009 a odviedli v nižšej sume za mesiace apríl 2009, máj 2009, jún 2009, júl 2009, august 2009, september 2009, október 2009, november 2009 december 2009, január 2010, február 2010, marec 2010, apríl 2010, máj 2010 jún 2010. júl 2010, august 2010, september 2010, október 2010, november 2010, december 2010.

3. Voči tomuto rozhodnutiu podal ďalší účastník odvolanie.

4. Žalovaná, rozhodnutím č. XXXXX-X/XXXX-XX zo dňa 20. novembra 2018 podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu potvrdila a zamietla odvolanie žalobcu.

5. Svoje rozhodnutie žalovaná právne odôvodnila podľa § 218 ods. 1, 2, § 141 ods. 1, § 142 ods. 1, § 143 ods. 1, § 240 ods. 1, 2, § 228 ods. 3, § 293bl ods. 1, 2 zákona č. 461/2003 Z. z. a vecne tým, že Sociálna poisťovňa, pobočka Trnava, vykonala na základe údajov uvedených v systéme Sociálnej poisťovne porovnanie správnosti a včasnosti odvodu poistného a zistila, že ďalší účastník konania poistné za obdobie marec 2009 až december 2010 neodviedol v lehote splatnosti.

6. Na základe uvedeného bolo ďalšiemu účastníkovi konania prvostupňovým rozhodnutím, v súlade so zákonom č. 461/2003 Z. z. a na základe spoľahlivo zisteného skutočného stavu veci, predpísané penále v sume 4.746,85 eur. Penále bolo ďalšiemu účastníkovi predpísané vo výške 0,05 % z dlžnej sumy poistného za každý deň omeškania odo dňa splatnosti poistného do dňa, keď bola dlžná suma poukázaná na účet Sociálnej poisťovne v Štátnej pokladnici alebo do dňa začatia kontroly.

7. Žalovaná uviedla, že napriek skutočnosti, že rozhodnutie Trnavského samosprávneho kraja, č. E., zo dňa 18. septembra 2006, bolo zrušené ku dňu 1. apríla 2009 mal ďalší účastník konania na účely sociálneho poistenia právne postavenie samostatne zárobkovo činnej osoby aj po 31. marci 2009, pretože mal naďalej platné oprávnenie na vykonávanie činnosti podľa osobitného predpisu, ktorým je licencia č. F./XX na výkon samostatnej zdravotníckej praxe v povolani lekárov, v odbore ortopédia.

8. V prípadoch, ak samostatne zárobkovo činná osoba - lekár má platnú licenciu L.1A (bez ohľadu na skutočnosť, či ju aj aktívne využíva) a v rozhodujúcom období ma príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti vyšší, ako je zákonom stanovená hranica, samostatne zárobkovo činnej osobe - lekárovi povinné sociálne poistenie vzniká, resp. pokračuje.

9. Keďže Registračný list FO - odhláška, s dátumom zániku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia 31. marca 2009, ktorý predložil účastník konania Sociálnej poisťovni, pobočka Trnava, bol považovaný za sporný, dňa 21. apríla 2017 Sociálna poisťovňa, pobočka Trnava, vydala rozhodnutie č. XXX-XX/X-G., ktorým rozhodla, že účastníkovi konania, ako samostatne zárobkovo činnej osobe, nezaniklo dňa 31. marca 2009 povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie, ale zaniklo 31. decembra 2010. Ďalší účastník zaplatil predpísané poistné za obdobie apríl 2009 až december 2010 dňa 12. júla 2018, t. j. až po vydaní napadnutého rozhodnutia (zo dňa 9. apríla 2018), ktorým mu bolo predpísané penále.

II. Žaloba a jej dôvody

10. Voči napadnutému rozhodnutiu podal prokurátor Krajskej prokuratúry v Bratislave správnu žalobu z dôvodu podľa § 191 ods. 1 písm. c/ zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení účinnom do 30. júna 2023 (ďalej len „SSP“), navrhujúc ho zrušiť a vrátiť vec žalovanej na ďalšie konanie.

11. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že žalovaná predpísala ďalšiemu účastníkovi penále mesiace marec 2009, apríl 2009, máj 2009, jún 2009, júl 2009, august 2009, september 2009, október 2009, november 2009 december 2009, január 2010, február 2010, marec 2010, apríl 2010, máj 2010 jún 2010. júl 2010, august 2010, september 2010, október 2010, november 2010, december 2010. Zdôraznil však, že poistné za mesiac marec 2009 zaplatil ďalší účastník 16.4.2009.

12. Podľa ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, obdobím na účely § 293bl ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. je kalendárny mesiac, za ktorý sa poisťné malo zaplatiť a podmienkou aplikácie § 293bl ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. nie je, aby dlžné poisťné a dlžné príspevky za celé kontrolované obdobie boli zaplatené najneskôr do 30.4.2010.

13. Žalobca v tejto veci namieta, že penále 0,64 eur za omeškanie so zaplatením poisťného za mesiac marec 2009 nemalo byť A. B. C. predpísané s poukazom na ust. § 293bl ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., pretože ide jednoznačne o penále, ktoré sa viaže na dlžné poisťné za obdobie pred 1.1.2010, ktoré bolo zaplatené do 30.4.2010.

III. Vyjadrenie žalovanej

14. Na výzvu správneho súdu sa ku žalobe vyjadrila žalovaná, ktorá zopakovala, že boli splnené podmienky na predpísanie penále v zmysle § 210 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. Žalovaná uviedla, že základnou podmienkou pre odpustenie povinnosti zaplatiť penále je uhradenie všetkých dlžných súm poisťného a príspevkov za obdobie pred 1. januárom 2010 najneskôr do 30. apríla 2010. Ak by Sociálna poisťovňa posudzovala zaplatenie poisťného len za obdobie, na ktoré sa konkrétne penále viaže, bolo by to pre niektoré povinné subjekty neprímerane výhodné a Sociálna poisťovňa by tak nedosiahla, aby dlžníci zaplatili všetky svoje záväzky, pretože zaplatenie všetkých súm poisťného a príspevkov by sa v konečnom dôsledku vôbec neskúmalo. Je toho právneho názoru, že v súlade s nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 341/07 je potrebné § 293bl ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. interpretovať v systematických súvislostiach v inými normami zákona o sociálnom poistení, ako aj so zreteľom na účel tejto právnej normy. Žalovaná uviedla, že A. B. C. nesplnil podmienky na odpustenie povinnosti zaplatiť predpísané penále podľa § 293bl zákona č. 461/2003 Z. z z dôvodu, že do 30. apríla 2010 nezaplatil poisťné za apríl 2009 až december 2009.

15. Sociálna poisťovňa na podporu svojho právneho názoru poukázala na rozsudok Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 20S/52/2015, zo dňa 17. mája 2016, ktorý bol potvrdený rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Sžo/87/2016 zo dňa 22.11.2018.

IV. Replika žalobcu

16. V replike na vyjadrenie žalovanej žalobca zotrval na dôvodoch žaloby, ako aj na žalobnom návrhu. Žalobca uvádza na to, že sa s tvrdeniami žalovanej obsiahnutými v jej vyjadrení nestotožňuje.

17. Žaloba zdôraznil, že žalobu v tejto veci podal z dôvodu, že A. B. C. poisťné za mesiac marec 2009 vo výške 158,80 eur, splatné 8.4.2009, zaplatil 16.4.2009. Rozhodnutím pobočky č. XXX-XXXXXXXXXX-XXXX/XX z 9.4.2018 v spojení s rozhodnutím žalovaného č. XXXXX-X/XXXX-XX z 20.11.2018, mu bolo za 8 dní omeškania so zaplatením poisťného za mesiac marec 2009 predpísané penále 0,64 eur. Uvádza, že z ust. § 293bl ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z nevyplýva podmienka preferovaná žalovanou, a síce, že len ak dlžník uhradí všetko dlžné poisťné, je možné mu priznať uvedené beneficium.

18. Suma 0,64 eur penále za mesiac marec 2009 je súčasťou penále 4.746,85 eur predpísaného A. B. C. rozhodnutím pobočky č. XXX-XXXXXXXXXX-XXXX/XX z 9.4.2018, ktoré bolo potvrdené napadnutým rozhodnutím žalovanej č. XXXXX-X/XXXX-XX z 20.11.2018.

19. Žalobca trvá na tom, že žalobou napadnutým rozhodnutím žalovanej č. XXXXX-X/XXXX-XX z 20.11.2018 bolo porušené ust. § 293bl ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z.

V. Relevantná právna úprava

20. Podľa § 2 ods. 1 SSP v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

21. Podľa § 199 ods. 1 písm. a/ SSP sociálnymi vecami sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie Sociálnej poisťovne.

22. Podľa § 202 ods. 2 vety prvej SSP správnu žalobu fyzickej osoby správny súd posudzuje neformálne.

23. Podľa ustanovenia § 129 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., Suma poistného na nemocenské poistenie, suma poistného na starobné poistenie, suma poistného na invalidné poistenie, suma poistného na úrazové poistenie, suma poistného na garančné poistenie, suma poistného na poistenie v nezamestnanosti, suma poistného na financovanie podpory a suma poistného do rezervného fondu solidarity (ďalej len "poistné") sa určujú percentuálnou sadzbou z vymeriavacieho základu dosiahnutého v rozhodujúcom období (ďalej len "vymeriavací základ").

24. Podľa § 146 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. Sociálna poisťovňa môže na základe písomnej žiadosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby povinnej odvádzať poistné povoliť splátky dlžných súm pre platobnú neschopnosť tejto osoby, ak dôvodne možno predpokladať, že v období nie dlhšom ako 18 mesiacov bude schopná zaplatiť dlžné sumy poistného, a ak je už v čase rozhodovania o povolení splátok týchto dlžných súm schopná plniť odvodové povinnosti.

25. Podľa § 146 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z., v rámci povolenia splátok dlžných súm Sociálna poisťovňa uvedie aj zvýšenie dlžných súm o úrok vo výške trojnásobku ročnej základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky platnej ku dňu povolenia splátok dlžných súm. Ak trojnásobok základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky nedosiahne 10 %, použije sa ročná úroková sadzba 10 %.

26. Podľa § 146 ods. 4 zákona o sociálnom poistení na povolené sumy splátok dlžných súm sa ustanovenie o predpísaní penále nepoužije.

27. Podľa § 240 ods. 1 zákona o sociálnom poistení zákona č. 461/2003 Z. z., fyzickým osobám a právnickým osobám povinným odvádzať poistné a príspevky na starobné dôchodkové sporenie, ktoré neodviedli poistné a príspevky na starobné dôchodkové sporenie za príslušný kalendárny mesiac včas alebo ich odviedli v nižšej sume, Sociálna poisťovňa predpíše penále vo výške 0,05% z dlžnej sumy za každý deň omeškania odo dňa splatnosti poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie do dňa, keď bola dlžná suma poukázaná na účet Sociálnej poisťovne v Štátnej pokladnici, zaplatená v hotovosti alebo do dňa začatia kontroly, ak tento zákon neustanovuje inak.

28. Podľa § 240 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z., predpísané penále podľa odseku 1 nemôže presiahnuť dlžnú sumu poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie za kontrolované obdobie. Sociálna poisťovňa penále nepredpíše, ak penále za kontrolované obdobie nie je vyššie ako 3,32 eura.

29. Podľa § 293bl ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., sociálna poisťovňa nepredpíše penále alebo odpustí povinnosť zaplatiť predpísané penále, ktoré sa viaže na dlžné poistné a dlžné príspevky na starobné dôchodkové sporenie podľa osobitného predpisu za obdobie pred 1. januárom 2010 zaplatené najneskôr do 30. apríla 2010.

VI. Konanie na správnom súde a právne posúdenie vecí správnym súdom

30. Pôvodne bola žaloba podaná na Krajský súd v Bratislave. Na základe zák. č. 151/2022 Z. z. bol s účinnosťou od 01.06.2023 zriadený Správny súd v Bratislave, na ktorý prešiel výkon súdnictva z Krajského súdu v Bratislave vo všetkých veciach, v ktorých je daná právomoc správnych súdov, vrátane prejednávanej veci. Správny súd v Bratislave, ako súd vecne a miestne príslušný na konanie vo veci podľa ust. § 10, § 13 ods. 3 SSP preskúmal žalobou napadnuté rozhodnutie žalovanej a rozhodnutie orgánu prvého stupňa, ako aj postup, ktorý mu predchádzal (vrátane prvostupňového) a vo veci dospel k záveru, že žaloba bola podaná dôvodne.

31. Správny súd v Bratislave rozhodol vo veci bez nariadenia pojednávania, nakoľko boli splnené podmienky podľa § 137 ods. 4 SSP.

32. Predmetom prieskumu je rozhodnutie žalovanej, ktorým zamietla odvolanie ďalšieho účastníka a potvrdila rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa, ktorým bolo ďalšiemu účastníkovi za obdobie marec 2009, apríl 2009, máj 2009 jún 2009, júl 2009, august 2009, september 2009, október 2009, november 2009, december 2009, január 2010, február 2010, marec 2010, apríl 2010, maj 2010, jún 2010, júl 2010, august 2010 september 2010, október 2010. november 2010, december 2010 predpísané penále v sume 4.746,85 eur vypočítané z dlžnej sumy poistného na poistné a príspevky, vo výške 0,05 % z dlžnej sumy za Každý deň omeškania odo dňa splatnosti poistného a príspevkov do dňa, keď bola dlžná suma poukázaná na účet Sociálnej poisťovne v štátnej pokladnici, do dňa začatia kontroly.

33. Medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že ďalší účastník poistné za mesiac marec 2009 vo výške 158,80 eur, splatné 08.04.2009, zaplatil 16.04.2009. Taktiež nebolo sporné, že ďalší účastník nezaplatil poistné za mesiace apríl 2009 až december 2009 do 30.04.2010. Sporným zostalo, či je § 293bl ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. potrebné interpretovať, tým spôsobom, že podmienkou pre odpustenie povinnosti zaplatiť penále je uhradenie všetkých dlžných súm poistného a príspevkov za obdobie pred 1. januárom 2010 najneskôr do 31. apríla 2010.

34. Správny súd v prvom rade posudzoval, či boli splnené podmienky konania a dospel k záveru, že žaloba bola podaná včas oprávnenou osobou a je prípustná.

35. Súd zastáva názor, že protest bol prokurátor oprávnený podať. Protest prokurátora je totiž právnym prostriedkom, ktorým vykonáva prokurátor dozor nad dodržiavaním zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov orgánmi verejnej správy. Pri proteste prokurátora je správny orgán viazaný len jeho rozsahom ako návrhom „sui generis“ a nie i jeho dôvodmi. Nie je úlohou správneho súdu nahrádzať činnosť orgánov verejnej správy. Takisto to nie je úlohou prokurátora pri výkone netrestného dozoru prokuratúry.

36. Podaním protestu prokurátora vzniká právny vzťah medzi správnym orgánom a prokurátorom. Jeho základným obsahom je právo prokurátora žiadať vybavenie protestu a povinnosť správneho orgánu rozhodnúť o proteste prokurátora. Od podania protestu až do vydania rozhodnutia o proteste nevzniká právny vzťah medzi účastníkmi konania a konajúcim správnym orgánom, ani medzi účastníkmi konania a prokurátorom - podanie protestu nie je závislé na vôli účastníka konania, a to ani vtedy, ak naň dal podnet. Ak správny orgán, ktorý rozhodnutie vydal, protestu prokurátora vyhovie, ide o špeciálny prípad autoremedúry, nevyžadujúci súhlas účastníkov konania. Účastník konania má ale zákonné právo podať proti rozhodnutiu o proteste prokurátora riadny opravný prostriedok. Súd skúma najmä to, či protest prokurátora bol podaný oprávneným subjektom, či bol podaný v zákonom stanovenej lehote a či dôvody v ňom uvedené nevybočujú z rámca zákona. Inštitút protestu prokurátora ako osobitný prostriedok slúži predovšetkým na nápravu nezákonných rozhodnutí - na odstraňovanie nesúladu medzi ustanoveniami zákona a určitým rozhodnutím (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 10Sžrk/1/2016 zo dňa 29.11.2017).

37. Súd vyhodnotil, že protest prokurátora bol podaný prokurátorom Krajskej prokuratúry Bratislava ako oprávneným subjektom v zákonom stanovenej lehote troch rokov od vydania napadnutého rozhodnutia.

38. Správny súd zaoberal spornou otázkou týkajúcou sa výkladu ustanovenia § 293bl ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. žalovanou, ktorá vychádzala z toho, že predpokladom pre odpustenie penále je zaplatenie všetkých dlžných súm poistného a príspevkov zo strany ďalšieho účastníka za celé obdobie poistenia a to do zákonom stanoveneho termínu 30.04.2010. Uvedený právny názor prezentovaný žalovanou v napadnutom rozhodnutí a v jej vyjadreniach v súdnom konaní považuje správny súd za nesprávny z nasledujúcich dôvodov.

39. Správny súd poukazuje na to, že sudy sú povinné právne predpisy interpretovať a aplikovať vždy z pohľadu účelu a zmyslu ochrany právom garantovaných základných práv a slobôd. Aj v prípade možnej konkurencie viacerých (racionálne obhájiteľných) interpretačných alternatív je nutné zvoliť si ako výsledok výkladu tú, ktorá je ústavne konformnejšia. Zároveň „Interpretácia zákona nemôže popierať

účel a zmysel právnej úpravy a vo svojich dôsledkoch reštriktívne zasahovať do základných práv a slobôd, ktorých rešpektovanie je súčasťou základných princípov právneho štátu.“ (II. ÚS 142/2015). Úlohou súdu je v podmienkach materiálneho právneho štátu nájsť také riešenie, ktoré je v súlade aj s princípom spravodlivosti, a teda neprístupovať k výkladu dotknutých zákonných ustanovení čisto formalisticky, neberúc do úvahy nachádzanie ich zmyslu a účelu. Ústavný súd SR konštatoval, že ústavne súladný výklad zákonov týkajúcich sa rozhodovacej činnosti súdov predstavuje neoddeliteľnú súčasť ich rozhodovacej činnosti a ako taký jedine zodpovedá základnému právu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ústavy (II. ÚS 50/01).

40. Z ustanovenia § 240 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. vyplýva, že fyzickým osobám a právnickým osobám povinným odvádzať poistné a príspevky na starobné dôchodkové sporenie, ktoré neodviedli poistné a príspevky na starobné dôchodkové sporenie za príslušný kalendárny mesiac včas alebo ich odviedli v nižšej sume, Sociálna poisťovňa predpíše penále vo výške 0,05% z dlžnej sumy za každý deň omeškania odo dňa splatnosti poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie do dňa, keď bola dlžná suma poukázaná na účet Sociálnej poisťovne v Štátnej pokladnici, zaplatená v hotovosti alebo do dňa začatia kontroly, ak tento zákon neustanovuje inak. V konaní bolo na základe obsahu administratívneho spisu preukázané, že ďalší účastník dlžné poistné a príspevky zaplatil oneskorene, pričom poistné za mesiac marec 2009 zaplatil dňa 16.04.2009 (v termíne do 30.04.2010). Nesporné bolo, že ďalší účastník do 30.04.2010 nezaplatil poistné za mesiace apríl 2009 až december 2010.

41. Ustanovenie § 293bl ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. predstavuje výnimku z povinnosti žalovanej predpísať penále resp. odpustiť už predpísané penále pri omeškaní s úhradou poistného a príspevkov za obdobie pred 01.01.2010 za splnenia podmienky, že dlžné poistné a príspevky boli zaplatené najneskôr do 30. apríla 2010.

42. Pri aplikácii § 293bl zákona č. 461/2003 Z. z. žalovaná zastáva názor, že na jeho aplikáciu, teda na nepredpísanie penále alebo odpustenie povinnosti platiť penále by sa prihliadlo len vtedy, pokiaľ by povinná osoba uhradila všetky dlžné sumy poistného za obdobie pred 01.01.2010 najneskôr do 30.4.2010. Naopak podľa názoru žalobcu, ak vykoná hoci len čiastočnú úhradu, vo vzťahu k nej už nie je možné penále predpísať.

43. Správny súd poukazuje na to, že táto otázka bola už viackrát predmetom súdnych rozhodnutí Najvyššieho súdu SR, ako aj Najvyššieho správneho súdu SR, a v tomto smere odkazuje na najmä rozsudok Najvyššieho správneho súdu SR, sp. zn. 9Sžsk/38/2021 zo dňa 30.11.2022, z ktorého súd cituje: „K tejto otázke sa kasačný súd už viackrát vyjadroval. Najvyšší správny súd poukazuje napr. na rozsudky NS SR sp.zn.9Sžso/54/2013 zo dňa 25.2.2015, 1Sžo/84/2014 zo dňa 31.5.2016, 7Sžso/217/2015 zo dňa 30.3.2017, či 2Sžo/147/2015 zo dňa 11.12.2017. Najvyšší súd zaujal právny názor, že v kontexte s § 139 ods.1 a 3 zákona o soc. poistení je potrebné vykladať aj ustanovenie § 293bl ods.1 zákona tak, že za obdobie pred 1. januárom 2010 sa považujú jednotlivé kalendárne mesiace pred 01.01.2010. Ak účastník za tieto jednotlivé kalendárne mesiace poistné a príspevky síce zaplatil oneskorene, ale v lehote do 30.4.2010, potom je právne nevýznamné, či za ďalšie kalendárne mesiace žalobca odvedol poistné a príspevky oneskorene, teda po lehote uvedenej v § 293bl ods. 1“.

44. Správny súd sa v celom rozsahu stotožňuje s právnym názorom vyjadreným vo vyššie uvedených rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR a Najvyššieho správneho súdu SR a nevidí dôvod odkláňať sa od tejto už ustálenej rozhodovacej súdnej praxe. Právne názory uvedené v súdnych rozhodnutiach, na ktoré poukazuje žalovaná, už boli prekonané následnou judikatúrou kasačného súdu.

45. Pokiaľ ide o námietku žalovanej, že ak by zákonodarca mal v úmysle ustanoviť a ustáliť dosiahnutie zaplata poistného čo i len v časti, túto skutočnosť by vyjadril jednoznačne, poukazujúc pri tom na Spoločnú správu výborov Národnej rady Slovenskej republiky č. 1830/2009 (1275a) zo dňa 01.12.2009, súd vo vzťahu k tejto námietke odkazuje na rozsudok Najvyššieho správneho súdu SR, sp. zn. 7Ssk/126/2022 zo dňa 13.10.2023, v ktorom kasačný súd konštatuje, že: „15...práve z textu § 293bl ods. 1 zákona o soc. poistení vyplýva úmysel zákonodarcu nepredpísať alebo odpustiť povinnosť zaplatiť predpísané penále, ktoré sa viaže na dlžné poistné a príspevky za obdobie pred 1.1.2010, ktoré bolo zaplatené najneskôr do 30.4.2010. Na poistné a príspevky za obdobie pred 1.1.2010, ktoré neboli zaplatené najneskôr do 30.4.2010, sa toto ustanovenie nepoužije. Nič teda nebráni Sociálnej poisťovni predpísať penále z neodvedeného poistného a príspevkov za obdobie pred 1.1.2010, ktoré neboli

zaplatené do 30.4.2010, avšak to poistné a príspevky spred 1.1.2010, ktoré boli do 30.4.2010 zaplatené, penalizovať nemôže. Poistné a príspevky splatné do 31.12.2009 teda nie je možné chápať ako jeden celok, ale je potrebné oddeľovať poistné za jednotlivé mesiace, ktoré bolo zaplatené do 30.4.2010 a ktoré bolo zaplatené až po tomto dátume, resp. nebolo zaplatené vôbec. 16. Tento gramatický výklad zákona nie je možné spochybníť ani dôvodovou správou, na ktorú poukazuje žalovaná. V tejto súvislosti kasačný súd poukazuje na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. IV.ÚS 121/2022, podľa ktorého v prípadoch vzájomného významového konfliktu medzi doslovným výkladom normatívneho textu a subjektívne historickým výkladom nemôže ani jasne formulovaný úmysel zákonodarcu vyjadrený v dôvodovej správe prevážiť nad jasne formulovaným textom právnej úpravy, pretože z hľadiska právnej istoty adresátov normatívneho pôsobenia zákonodarcu nie je rozhodujúce to, čo normotvorca chcel v texte právneho predpisu vyjadriť, ale to, čo skutočne vyjadril, pretože len daný text bol verejne vyhlásený.“

46. S ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti je preto žalovaná v ďalšom konaní povinná postupovať tak, že za obdobia (jednotlivé kalendárne mesiace), za ktoré žalobca zaplatil poistné a príspevky do 30.04.2010, sa uplatní tzv. generálny pardon podľa ustanovenia § 293bl ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. a za tieto obdobia oneskoreného zaplataenia poistného a príspevkov nie je možné predpísať penále.

47. Na základe vyššie uvedených skutočností súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie žalovanej, je potrebné podľa § 191 ods. 1 písm. c/ SSP zrušiť a vec vrátiť žalovanej na ďalšie konanie. Právnym názorom vyjadreným v tomto rozhodnutí je správny orgán viazaný (§ 191 ods. 6 veta prvá SSP).

48. V ďalšom konaní žalovaná v súlade s vyššie uvedeným právnym názorom ako odvolací orgán nanovo preskúma prvostupňové rozhodnutie a vyrovná sa s celým obdobím, za ktoré správny orgán prvého stupňa predpísal penále: teda za obdobie marec 2009 až december 2010, za obdobie, za ktoré žalobca zaplatil dlžné poistné a príspevky spred 01.01.2010 do 30.04.2010 je potrebné aplikovať § 293bl zákona č. 461/2003 Z. z.

49. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 170 písm. c/ SSP v spojení s § 467 ods. 3 SSP a žiadnemu z účastníkov konania právo na náhradu trov konania pred správnym súdom nepriznal, keďže konanie bolo začaté na základe žaloby prokurátora.

Poučenie:

BA-8Sa/36/2022

Doručený rozsudok je právoplatný (§ 145 ods. 1 SSP).

Kasačnou sťažnosťou možno napadnúť právoplatné rozhodnutie správneho súdu (§ 438 ods. 1 SSP). Kasačná sťažnosť musí byť podaná v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia správneho súdu (§ 443 ods. 1 SSP). Kasačná sťažnosť sa podáva na správnom súde, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal. Lehota na podanie kasačnej sťažnosti je zachovaná, ak počas nej bola kasačná sťažnosť podaná na kasačnom súde (§ 444 SSP).

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania (ktorému správne súdu je určená, kto ju robí, ktorej veci sa týka a čo ňou sleduje, podpis) uviesť a) označenie napadnutého rozhodnutia, b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len „sťažnostné body“), d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh) (§ 445 ods. 1 SSP).

Kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len tým, že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu, c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred správnym súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie, e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený správny súd, f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci, h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,

i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
j) podanie bolo nezákonne odmietnuté. Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v odseku 1 písm. g) až i) sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred správnym súdom (§ 440 SSP).

Kasačná sťažnosť nie je prípustná, ak sa opiera o iné dôvody, ako sú uvedené v § 440, ak sa opiera o dôvody, ktoré sťažovateľ neuplatnil v konaní pred správnym súdom, v ktorom bolo vydané napadnuté rozhodnutie, hoci tak urobiť mohol, ak smeruje len proti dôvodom rozhodnutia správneho súdu (§ 439 ods. 3 SSP).

Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 SSP).

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, ak ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d), ak je žalovaným Centrum právnej pomoci (§ 449 SSP).